

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту

06-05-264S

СИЛАБУС	Аналіз бізнес-моделей та управління вартістю бізнесу	
SYLLABUS	Business model analysis and business value management	
Шифр за ОП Code in Degree Programme	ПП 3	
Освітній рівень Level of Education	Магістерський (другий) Master's (second)	
Галузь знань Field of Knowledge	05	Соціальні та поведінкові науки Social and behavioral sciences
Спеціальність Field of Study	051	Економіка Economics
Освітня програма Degree Programme	Бізнес-аналітика Business analytics	

РІВНЕ – 2024

Силабус навчальної дисципліни «Аналіз бізнес-моделей та управління вартістю бізнесу» для здобувачів вищої освіти ступеня «магістр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Бізнес-аналітика» спеціальності 051 «Економіка». Рівне. НУВГП. 2024. 12 стор.

ОП на сайті університету: <https://ep3.nuwm.edu.ua/30619/>

Розробник силабусу: *Олійник О.О., к.е.н., доцент, доцент кафедри трудових ресурсів та підприємництва*

Силабус схвалений на засіданні кафедри трудових ресурсів та підприємництва
Протокол № 3 від “14” жовтня 2024 року

Завідувач кафедри: Міщук Г. Ю, д.е.н., професор.

Керівник освітньої програми: Олійник О.О., к.е.н., доцент.

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ
Протокол № 2 від “17” жовтня 2024 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІ: Н.Е. Ковшун, д.е.н., професор

Попередня версія силабусу 06-05-184S

© Олійник О.О., 2024

© НУВГП, 2024

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	<i>магістр</i>
Освітня програма	<i>Бізнес-аналітика</i>
Спеціальність	<i>051 «Економіка»</i>

Рік навчання, семестр	1-ий рік навчання, 1-ий семестр
Кількість кредитів	3
Лекції:	16/6
Практичні заняття:	14/4
Самостійна робота:	60/80
Курсова робота:	-
Форма навчання	денна/заочна
Форма підсумкового контролю	екзамен
Мова викладання	українська

ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКА	
	Олійник Олена Олександрівна, к.е.н, доцент, доцент кафедри трудових ресурсів та підприємництва.
Вікіситет	http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Олійник_Олена_Олександрівна
ORCID	https://orcid.org/0000-0002-3941-2286
Як комунікувати	o.o.olivnuk@nuwm.edu.ua
ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ	
Мета та завдання	
<p>Метою вивчення дисципліни є формування у студентів фундаментальних знань теорії і механізмів аналізу бізнес-моделей та управління вартістю бізнесу, формування відповідних професійних компетенцій для прийняття ефективних управлінських рішень.</p> <p>Основними завданнями навчальної дисципліни є засвоєння студентами знань про теоретичні положення та методичний інструментарій бізнес-моделей, набуття практичних навичок аналізу бізнес-моделей та їх використання для управління вартістю бізнесу.</p>	
Посилання на розміщення освітнього компонента на навчальній платформі Moodle	
https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=4164	
Передумови вивчення	
Матеріал навчальної дисципліни базується на знаннях, які здобувачі вищої освіти отримали при вивченні таких навчальних дисциплін, як «Економіка підприємства», «Менеджмент», «Управління бізнес-процесами», «Статистика».	
Компетентності	

IK. Здатність визначати та розв'язувати складні економічні задачі та проблеми, приймати відповідні аналітичні та управлінські рішення у сфері економіки або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов та вимог.

ЗК2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК8. Здатність проводити дослідження на відповідному

СК3. Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки.

СК4. Здатність використовувати сучасні інформаційні технології, методи та прийоми дослідження економічних та соціальних процесів, адекватні встановленим потребам дослідження.

СК12. Здатність формувати та застосовувати методичний та аналітичний інструментарій для управління бізнес-моделями та вартістю бізнесу.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН1. Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем.

ПРН8. Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань.

ПРН16. Застосовувати необхідний методичний і аналітичний інструментарій для управління бізнес-моделями та вартістю бізнесу.

Структура та зміст освітнього компонента

Результати навчання Змістові модулі, теми	ПРН1	ПРН8	ПРН16	Лекції год.		Практ., год.		Сам. робота, год.	
				денна	заочна	денна	заочна	денна	заочна
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади аналізу бізнес-моделей									
Тема 1. Сутнісні характеристики та класифікація бізнес-моделей									
1. Сутність, функції та види бізнес-моделей.	+			2	1	2	-	8	10
2. Типи бізнес-моделей Г. Чесбро, Д. Хойскеля, Л. Швайцера, К. Маркідес.	+								
3. Архетипи бізнес-моделей.	+								
4. Сталі бізнес-моделі.									
Тема 2. Підходи до формування бізнес-моделей									
1. Гуманітарний, процесний (формальний), онтологічний та управлінський підходи до формування бізнес-моделей.	+	+		2	-	2	-	8	10

2. Механізми формування бізнес-моделі за А. Сливоцьким та «6+1 компонент».	+	+							
3. Схема побудови бізнес-моделі за методом «8 кубиків».	+	+							
Тема 3. Методи аналізу бізнес-моделей									
1. Показники ефективності бізнес-моделі та її компонентів.		+	+	2	1	2	1	9	10
2. Канва (Canvas) бізнес-моделі О. Остервальдера та І. Пінье.		+	+						
3. Багатофакторний аналіз бізнес-моделей.		+	+						
Тема 4. Портфельний аналіз бізнес-моделей									
1. Матриця Бостонської консультативної групи (BCG).	+	+		2	1	2	1	9	10
2. Матриця «привабливість галузі – конкурентоспроможність» General Electric/McKinsey.	+	+							
3. Модель портфельного аналізу «Shell» – DPM. Матриця І. Ансоффа.	+	+							
4. Матриця фірми ArthurD. Little (ADL/LC). Модель Хофера — Шенделя (Hofer – Schendel).	+	+							
Кількість годин за змістовим модулем 1				8	3	8	2	34	40
Змістовий модуль 2. Управління вартістю бізнесу: сутність, оцінювання, інструментарій									
Тема 5. Сутність вартісно-орієнтованого управління бізнесом									
1. Вартість бізнесу як об'єкт управління: сутність та види.	+		+	2	1	2	-	8	12
2. Мета, цілі та об'єкти управління вартістю бізнесу.	+		+						
3. Вартісно-орієнтоване управління бізнесом: сутність, механізм, переваги та недоліки.	+		+						
Тема 6. Підходи до оцінювання вартості бізнесу									
1. Принципи та інформаційне забезпечення оцінювання вартості бізнесу.		+	+	3	1	2	1	9	14
2. Дохідний, ринковий (порівняльний) та витратний підхід до оцінювання вартості бізнесу: показники та методи.		+	+						

3. Система вимірювання ефективності та продуктивності «EP2M».		+	+						
4. Концепція внутрішнього ринку «Хьюлетт-Паккард». Система поліпшення і виміру продуктивності (ProMES).		+	+						
Тема 7. Інструментарій управління вартістю бізнесу									
1. Моделі управління вартістю: модель А. Дамодарана, модель «Пентагон», модель К. Уолша, модель збалансованої системи показників.	+		+	3	1	2	1	9	14
2. Системи управління EVA та EVA-based management.	+		+						
3. Моделі фінансового аналізу в управлінні вартістю бізнесу.	+		+						
4. Модель доданої вартості для стейкхолдерів (STVA).	+		+						
Кількість годин за змістовим модулем 2				8	3	6	2	26	40
Загальна кількість годин				16	6	14	4	60	80

Форми та методи навчання

Форми навчання: навчальні (аудиторні) заняття; самостійна робота; контрольні заходи.
Методи навчання: лекції у формі діалогу, проблемні лекції, дослідницький метод, навчальна дискусія, аналіз конкретних ситуацій (case study), індивідуальні завдання для вирішення практичних вправ і задач, тестові завдання.
Технології навчання: навчальні посібники, монографії, наукові статті, мультимедійна презентація, лекція-візуалізація, друкований роздатковий матеріал, рольові ігри.

Порядок оцінювання програмних результатів навчання

Оцінювання знань здобувачів проводиться відповідно до «Системи оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (семестровий поточний та підсумковий контроль) зі змінами та доповненнями» (<http://ep3.nuwm.edu.ua/21123/>).
Для оцінювання знань здобувачів передбачається проведення поточного та підсумкового контролю знань за ЄКТС.

Розподіл обов'язкових балів, що присвоюються здобувачам

Поточне тестування та самостійна робота							Підсумковий тест (екзамен)		Сума
							40		
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	МК 1	МК 2	100
8	8	9	8	9	9	9	20	20	

T1, T2 ... T7 – теми змістових модулів

За вчасне та якісне виконання завдань поточної діяльності та підсумкових контролів здобувач отримує обов'язкові бали:

- 60 балів – поточна складова оцінювання (виконання завдань з практичних робіт);

- 40 балів – модульний контроль, який складається з двох модулів по 20 балів кожен.

Дисципліна закінчується екзаменом, тому результати складання модульних контролів зараховуються як підсумковий контроль. Перескладати модульний контроль не дозволяється. Навчальна дисципліна закінчується екзаменом, тому результати складання модульних контролів можуть зараховуватись як підсумковий контроль за умови, якщо здобувачем освіти впродовж семестру набрано не менше 60 балів: отримання із поточної складової оцінювання не менше 50 % (30 балів і більше) та не менше 50 % з модульної складової оцінювання (20 балів і більше), – і такий результат його задовольняє (<https://ep3.nuwm.edu.ua/25889/>). Якщо здобувача не задовольняє набрана кількість балів, то він повинен скласти підсумковий контроль під час екзаменаційної сесії (у межах 40 балів), при цьому усі набрані впродовж семестру бали модульних контролів анулюються, тобто результати складання підсумкового контролю знань додаватимуться до раніше набраних балів поточної складової оцінювання (у межах 60). Здобувач вищої освіти має право взагалі не складати модульні контрольні тести впродовж семестру, а відразу планувати скласти підсумковий контроль під час екзаменаційної сесії (тільки у випадку якщо дисципліна закінчується екзаменом).

Здобувачі мають можливість отримати додаткові бали (бонуси) за участь у конференціях, конкурсах, грантових заявках - 7 балів.

Усі модульні контролі проходять у формі тестування на навчальній платформі Moodle. Перший та другий модульні контролі містять по 25 запитань різного рівня складності: перший рівень – 18 запитань по 0,7 бала, другий рівень – 6 запитань по 0,9 бала, третій рівень – 1 запитання по 2 бали. Усього – 20 балів.

Для забезпечення права на об'єктивне оцінювання здобувачам надається право подавати в письмовій формі апеляційну скаргу про незгоду з отриманими балами.

Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти: <https://ep3.nuwm.edu.ua/25806/>

Рекомендована література

Основна література

1. Гриценко О. А. Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Управління вартістю бізнесу» для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» спеціалізації «Бізнес-адміністрування». Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2019. 62 с.
2. Гриценко О. А. Оцінка вартості бізнесу: навчально-методичний посібник для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка» спеціалізації «Бізнес-економіка». Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2020. 80 с.
3. Касич А. О., Рафальська І. В. Бізнес-моделі сучасних підприємств: поняття, види, зарубіжний досвід. Причорноморські економічні студії, 2019. № 37. С. 86-92.
4. Моделювання та реінжиніринг бізнес-процесів: підручн. С.В. Козир, В.В. Слесарєв, С.А. Ус, Т.В. Хом'як; М-во освіти і науки України; Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». Дніпро: НТУ «ДП», 2022. 163 с.
5. Олійник О.О. Роль бізнес-моделей в забезпеченні стійкості бізнес-середовища країни. Вісник НУВГП. Економічні науки, 2022. № 3(99). С. 139-146
6. Пістунов І.М. Моделювання бізнес процесів [Електронне видання]: навчальний посібник. Електрон. текст. дані. Д.: НТУ «ДП», 2021. 130 с.

Допоміжна література

7. Дученко М.М., Удовицька Є.А. Аналіз бізнес-моделей на ринку програмного забезпечення. Інтелект ХХІ, 2018. № 3. С. 154-157.
8. Кириченко Г.В. Основні підходи до оцінювання вартості та можливість їх застосування на підприємствах транспорту. Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення та проблеми розвитку, 2019. №. 1. С. 14-23.
9. Костирко Л.А., Терещенко О.О., Костирко Р.О., Середа О.О. Вартісно-орієнтоване управління фінансами підприємств: навч. посіб. Східноукр. нац. ун-т ім. В. Даля. Сєверодонецьк : Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2019. 466 с.
10. Митич К. Оцінка ефективності системи вартісно-орієнтованого управління фінансами корпорації. Наука онлайн: Міжнародний електронний науковий журнал, 2020. №2.
11. Лобода, О., Кириченко, Н. Аналіз бізнес-моделей в цифровій економіці. Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка, 2023. № 15. С. 172-179.
12. Олійник О.О. Вплив бізнес-моделей на стійкість бізнесу. Збірник тез доповідей XIV Міжнародної науково-практичної конференції «Стійкість бізнесу і добробут домогосподарств: фінансові та соціальні аспекти». Київ, 2022. Вип. XIV. С. 77.
13. Синілова О.М. Методологічні засади оцінки вартості підприємства. Соціальна економіка, 2020 . № 60. С. 128-136.

Інформаційні ресурси в Інтернет

Офіційний веб-сайт Державного агентства з інвестицій та управління національними проектами України. URL: <http://www.ukrproject.gov.ua/>.

FourWeekMBA. URL: <https://fourweekmba.com/what-is-a-business-model/>

Business Models Inc. URL: <https://www.businessmodelsinc.com/about-bmi/>

The Business Model Navigator. URL: <https://businessmodelnavigator.com/explore>

Business Model You. URL: <https://businessmodelyou.com/>

Поєднання навчання та досліджень

Здобувачі мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, а також можуть бути долучені до написання та опублікування наукових статей та тез доповідей з тематики курсу. Тематики наукових досліджень: «Динамічний та порівняльний аналіз бізнес-моделей», «Аналіз бізнес-моделей підприємств водогосподарського комплексу», «Інноваційні підходи до аналізу бізнес-моделей», «Сценаріо-аналіз при виборі бізнес-моделі», «Методи управління вартістю підприємств природоохоронної галузі», «Зелені» бізнес-моделі».

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Аналітичні навички; гнучкість розуму; економічна компетентність; клієнтоорієнтованість; ініціативність; грамотність; креативність; критичне мислення; комплексне рішення проблем.

Дедлайни та перескладання

Завдання навчальної дисципліни повинні виконуватись вчасно. У разі відсутності на занятті через хворобу або мобільність здобувач зобов'язаний самостійно виконати завдання відповідно до методичних рекомендацій, розміщених на навчальній платформі Moodle.

Допускається у порядку, встановленому НУВГП, вільне відвідування здобувачами навчальних занять відповідно до Порядку про вільне відвідування студентами навчальних занять в НУВГП <http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/>

Інформація щодо перездачі модулів розміщена в розділі Оголошення на навчальній платформі НУВГП <https://exam.nuwm.edu.ua/>

Порядок ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП <https://ep3.nuwm.edu.ua/30369/>

Неформальна та інформальна освіта

В межах вивчення дисципліни наявна можливість визнання (перезарахування) результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті. Положення про неформальну та інформальну освіту в НУВГП <https://ep3.nuwm.edu.ua/28363/>
Coursera URL: <https://www.coursera.org/>(Advanced Valuation and Strategy - M&A, Private Equity, and Venture Capital. Business Model Innovation)
edEx URL: <https://www.edx.org/> (How to Design a Successful Business Model).
FutureLearn URL: <https://www.futurelearn.com/>(Demystifying Business Models for New Entrepreneurs).

Правила академічної доброчесності

Здобувачі повинні дотримуватись принципів і правил академічної доброчесності, сумлінно та самостійно (крім випадків, що санкціоновано передбачають групову роботу) виконувати навчальні та дослідницькі завдання, посилаючись на джерела, з яких береться інформація.

Якщо у виконаному практичному завданні виявлено запозичення з інших джерел без належного посилання, оцінювання такого завдання знижується у відповідності до виявлених порушень.

У випадку виявлення списування під час проведення поточного та підсумкового контролів, результати оцінювання такого здобувача скасовуються.

Неприйнятним є порушення норм моралі, зокрема негідне поведіння у громадських місцях, на території університету, вживання ненормативної лексики; завдання шкоди матеріально-технічній базі університету.

Порядок перевірки навчальних, випускних кваліфікаційних, навчально-методичних та наукових робіт на наявність ознак академічного плагіату в Національному університеті водного господарства та природокористування <https://ep3.nuwm.edu.ua/24856/>

Академічна доброчесність. Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти <https://cutt.ly/OLbdntR>

Якість освіти. НУВГП <https://nuwm.edu.ua/sp>

Вимоги до відвідування

Пропущенні заняття з навчальної дисципліни відпрацьовуються шляхом самостійного виконання завдань відповідно до методичних рекомендацій. Завдання розміщені на навчальній платформі Moodle. Здобувач може звернутись безпосередньо до викладача з приводу отримання індивідуальних завдань або з використанням зазначених засобів комунікації.

Мобільні телефони та ноутбуки можуть вільно використовуватись здобувачами на заняттях для виконання практичних і ситуаційних завдань, роботи із статистичними даними.

Автор
Доцент

Олена ОЛІЙНИК

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №1324
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП):
Сертифікат 3FAA9288358EC003040000009B6C3700C8C2C100